

EŽAMIJIET TA' NOFS IS-SENA TAL-ISKEJJEL PRIMARJI 2012

IL-HAMES SENA

MALTI

HIN: SIEGHA U KWART

Isem: _____ Klassi: _____

Il-Qari u l-Kitba	
Il-marki għat-taqSIMA	60 marka
Il-marka tal-istudent/a	

Għall-istudent/a

AQRA SEWWA DAN LI ġEJ:

- Imla ismek u kunjomok kif ukoll il-klassi. TAQLIBX IL-PAĞNA QABEL JGHIDULEK.
- Qabel tikteb it-tweġiba, ara li tkun fhimt sewwa l-mistoqsija.
- Jekk ma tkunx taf tagħti xi tweġiba, ħalliha vojta u kompli l-oħrajn, imbagħad erga' ppruvaha fl-aħħar.
- Jekk tieħu żball, ingassah pulit u erga' ikteb. Meta tlesti, erga' ara l-karta kollha mill-bidu biex tirrangha xi žbalji li jista' jkollok u timla dak li ħallejt barra.

Aqra sewwa din is-silta u wara wiegeb il-mistoqsijiet:

L-Ewwel parti

In-nannu Salvu fettillu jrabbi kelba. Sab wahda minn dawn tat-toroq, kelba mitluqa barra u ma jridha ħadd. Ġabarha minn ħdejn il-bandli. Hadha miegħu d-dar, dewwieha, taha x'tiekol u x'tixrob u ħasilha hasla haslun. Semmieha Tikka għax kienet kelba daqs naqra. (par. 1)

It-Tikka kienet kelba intelligenti u kienet tobdi kull kmand li kien jagħtiha n-nannu. Imma ġej ... din it-Tikka kellha difett wieħed: kienet thobb tinbaħ. Kienet tinbaħ għal kull ħaġa ta' xejn, għal kull ħaġa li kienet tara tiġri jew tiċċaqlaq. (par. 2)

Mela, maġenb fejn joqghod in-nannu, bena d-dar tiegħu sinjur imdahħal fiż-żmien. Kien nervuż u kemm-il da jgħajjat mat-tfal li kienu jilagħbu ħdejn id-dar tiegħu. Għidu it-Tikka dejqu mhux ftit. (par. 3)

Darba dan l-avukat mar għand in-nannu u qallu, ‘Ara x’ha il-kelba tkompli tinbaħ se mmur nirrapportak lill-pulizija. Ara x’se tagħmel biha! ’(par. 4)

In-nannu wiegħbu, ‘Xi tridni nagħmel! Il-kelba tiegħi dak il-gost tagħha li tinbaħ.’ (par. 5)

‘U lili ttellifli l-irqad,’ wiegħbu bil-herra l-avukat, u telaq. (par. 6)

It-Tieni parti

Lejl minnhom waqt li n-nannu kien rieqed, it-Tikka marret tiġibidlu l-kutri. Xegħel id-dawl u t-Tikka nebħet tnejn, kważi minn taħt l-ihsien. (par. 7)

‘Tinbaħx Tikka, tinbaħx’, ġatafha n-nannu Salvu. ‘Mela trid tqajjem lill-avukat?’ (par. 8)

It-Tikka baqgħet tinbaħ. In-nannu ttawwal mit-tieqa. Berraq ghajnejh għax li ra m’għoġbu xejn. Kien hemm żewġ ħallelin jippruvaw jidħlu fid-dar tal-avukat.’ (par. 9)

In-nannu fetħ il-bieb u lit-Tikka qalilha: ‘Issa inbaħ kemm trid.’ (par. 10)

Kif semgħu l-inbiħ, il-ħallelin tfixklu u wieħed minnhom waqa' minn fuq iċ-ċint tal-ġnien u beda jgħajjat bl-uġigh. Infethet it-tieqa tas-sinjur u nstema' jgħajjat: ‘Issa ż-żejjed Salv, għada mmur għand il-pulizija.’ (par. 11)

‘Jaqbillek tmur issa stess,’ wieġbu n-nannu Salvu. ‘Għandek il-ħallelin li kienu se jisirqu. Imnalla kienet it-Tikka tiegħi li ndunat bihom għax kienu se jgorruk ħaj.’ (par. 12)

Tistgħi lu taħsbu kif iċċċassa dak l-avukat meta sar jaf bl-istorja kollha. Talab skuża lin-nannu u minn dakħinhar ma naqasx li jgħib xi ħaġa tal-ikel għat-Tikka. (par. 13)

TAQSIMA A:	IL-QARI	30 marka
------------	---------	----------

1. Aghmel sinjal taħt it-tweġiba t-tajba.

- a. In-nannu Salvu sab lit-Tikka ħdejn (l-iskola, il-bandli, il-ġnien). (marka)
- b. Kienu (żewġ, tliet, erba') ħallelin li ppruvaw jisirqu lill-avukat. (marka)

2. Aqra s-sentenzi u wara aghmel sinjal (X) fil-kaxxa taħt VERU jew FALZ. (½ marka kull wahda)

Eż: It-Tikka kienet kelba tar-razza.		VERU	FALZ
			X
1.	In-nannu semma l-kelba Tikka għax kienet żgħira.		
2.	It-Tikka kienet thobb tinbaħ hafna.		
3.	L-avukat kien iħalli lit-tfal jilagħbu wara biebu.		
4.	L-avukat kien jieħu gost meta jisma' t-Tikka tinbaħ.		
5.	L-avukat ried jirrapporta lin-nannu Salvu.		
6.	Il-ħallelin kienu deħlin jisirqu lill-avukat mill-kamra tas-salott.		

3. Wiegeb dawn il-mistoqsijiet f'sentenzi shah.

- a. X'għamel in-Nannu bil-kelba wara li ġabarha u hadha miegħu ddar?

(2 marki)

- b. **Mit-tieni paragrafu** ikkopja sentenza li turi li l-kelba kienet kelba li titgħallek malajr.

(2 marki)

- c. Semmi żewġ affarijiet mis-silta li juru li l-avukat kien bniedem nervuż.

(i) _____

(ii) _____

(2 marki)

- d. Għaliex l-avukat kien se jirrapporta lin-nannu lill-pulizija?

(2 marki)

- e. Agħti żewġ raġunijiet għala taħseb li t-Tikka ġibdet il-kutri tan-nannu.

(i) _____

(ii) _____

(2 marki)

- f. Semmi żewġ affarijiet li għamel l-avukat biex juri li ddispjacieh.

(i) _____

(ii) _____

(2 marki)

- 4. F'din it-tabella għandek issib xi espressjonijiet mis-silta u t-tifsiriet li huma mħawdin. Qabbel l-espressjoni mat-tifsira permezz tal-ittri. L-ewwel waħda lesta bħala eżempju.**

	Espressjoni		Tifsira
a.	daqs naqra (<i>par. 1</i>)		jisirquk bla ma tinduna
b.	imdaħħal fiż-żmien (<i>par. 3</i>)		kellmu bir-rabja
c.	wieġbu bil-herra (<i>par. 6</i>)	a.	żgħira ħafna
d.	iġorruk haj (<i>par. 12</i>)		anzjan

(marka kull waħda = 3 marki)

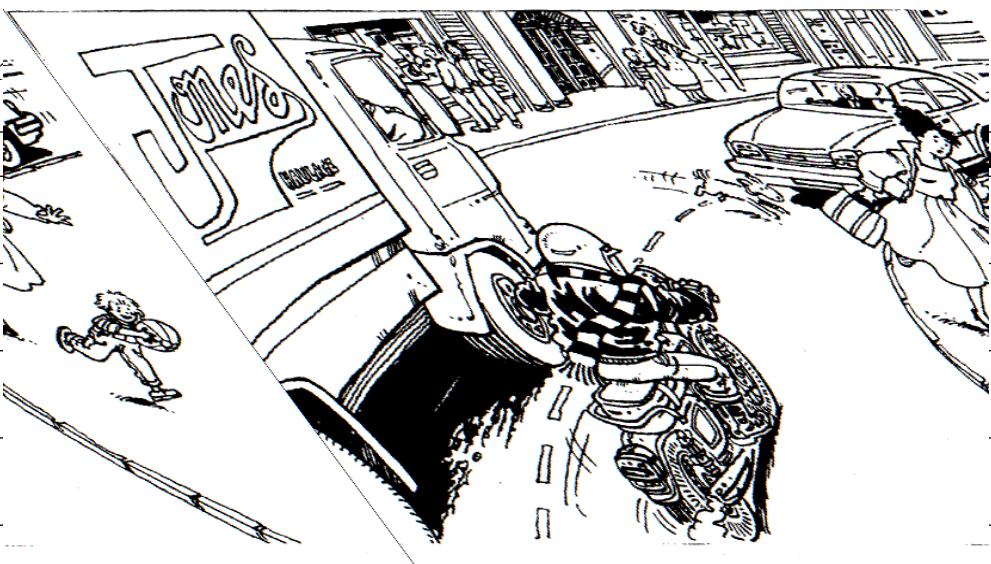
- 5. Ikteb in-numri mit- 2 sal-5 fil-kaxxi sabiex tirranġa dawn is-sentenzi fl-ordni ta' kif ġraw fl-istorja li qrajt. L-ewwel waħda hija lesta.**

	Il-ħallelin tfixklu kif semgħu l-inbiżżejjha tal-kelba.
	L-avukat talab skuža lin-nannu.
	In-nannu qam u sikket lit-Tikka
	In-nannu Salvu qal lill-avukat li kellu l-ħallelin.
1.	It-Tikka marret tqajjem lin-nannu Salvu.
	In-nannu Salvu qal lill-avukat li kellu l-ħallelin.

(5 marki)

7. Hares sew lejn l-istampa **PERIKLU FIT-TRIQ** u wara aqra s-sentenzi dwarha.

PERIKLU FIT-TRIQ

1.			
2.			
3.			
4.			
5.	l-kelb.		
6.	Żewġ żgħażagħ qed iħarsu lejn vetrina ta' hanut.		
7.	Il-hanut ibighi il-kotba.		
8.	Tifel qed jghin lil waħda anzjana taqsam it-triq.		
9.	Iż-żgħażagħ qed jitkellmu dwar il-mužika.		
10.	Il-kelb qed jaqsam it-triq bil-mod.		

(10 X $\frac{1}{2}$ marka = 5 marki)

TAQSIMA B:	IL-KITBA	30 MARKA
------------	----------	----------

1. Ser issir attivită fl-iskola bit-titlu **HBIEBNA L-ANNIMALI**. Ikteb avviż sabiex jitqassam lill-istudenti u lill-ġenituri. Ikteb dan l-avviż bid-dettalji meħtieġa billi tuża l-ispażju t'hawn taħt.

Attività:

Meta, fejn u l-ħin:

Kelliem/a:

Min hu mistieden:

- (5 marki)
2. F'mhux aktar minn 50 kelma iddeskrivi ġeru li ntilef. Ikteb avviż biex tgħin lis-sid isibu.

Il-punti mogħtija biex jgħinuk:

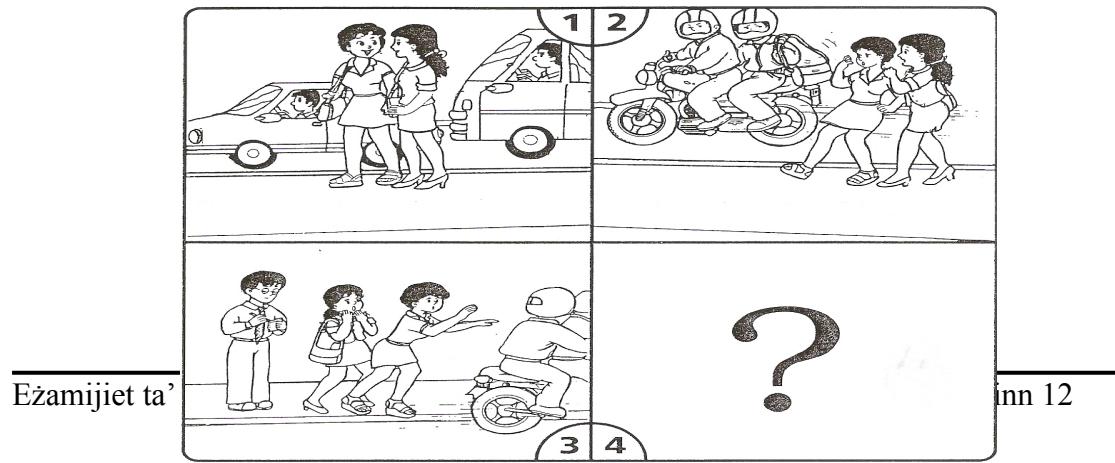
- Isem il-ġeru
- Id-dehra tal-ġeru (mhux bilfors bħall-istampa)
- Xi affarijiet li għandu l-ġeru
- Il-karatru tal-ġeru
- X'għandu jagħmel min isibu

GERU MITLUF

(5 marki)

3. Uža l-immaginazzjoni tiegħek u b'Malti sabiħ ikteb komponiment ta' madwar 120 kelma fuq wieħed minn dawn. (20 marka)
- A. Irrakkonta l-ġrajja bil-ghajjnuna tal-istampi u għid kif taħseb li spiċċat l-istorja.

B. Ikteb storja li tibda b'dan il-kliem:

Marjo waqaf iħares lejn il-bieb. F'daqqa wahda l-bieb bed-jinfetah bil-mod il-mod iżaqżaq. Marjo ha nifs kbir u dhaġha gewwa

Ċ. Pajjiż li nixtieq inżur.

(Semmi l-pajjiż li fih tixtieq tmur. Ghaliex tixtieq tmur hemm? X'tixtieq tara f'dan il-pajjiż? X>tagħmel jekk tmur f'dan il-pajjiż?)

D. In-nannu/a favorit/a tiegħi.

(Iddekskrivi n-nannu/a favorita tiegħek. X'tip ta' karatru għandu/ha? Ghaliex tieħu gost miegħu/magħha? X'hemni daqshekk speċjali fin-nannu/nanna tiegħek?)

Spazju jekk trid tagħmel il-pjan tal-komponiment tiegħek. (bla marki)

Komponiment ittra: _____ (A, B, Ċ jew D)

TMIEM IL-KARTA